

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 29 Μαΐου 2020

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Προς τον Υπουργό : Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: Δολοφονία κρατουμένου στις φυλακές Λάρισας – Αυτοκτονία υπαλλήλου φυλακής – προκλήσεις για το σωφρονιστικό σύστημα

Κύριε Υπουργέ,

Στις 15 Μαΐου, στις φυλακές Λάρισας σημειώθηκε δολοφονία κρατουμένου από συγκρατούμενό του. Όπως αναφέρεται στο από 15/5/2020 δελτίο τύπου του Υπουργείου σας αλλά και σε δημοσιεύματα, ο δράστης, ηλικίας μόλις 23 ετών, επιτέθηκε με αυτοσχέδιο μαχαίρι σε συγκρατούμενό του, καταφέροντας σε αυτόν πολλαπλά χτυπήματα που είχαν ως αποτέλεσμα την κατάληξη του θύματος. Στο εν λόγω δελτίο τύπου δεν γίνεται καμία αναφορά στις συνθήκες του συμβάντος, αλλά στο γεγονός ότι ο δράστης είχε υποπέσει σε σειρά πειθαρχικών παραπτωμάτων, κατά τη διάρκεια της κράτησής του, γεγονός το οποίο μάλλον επαυξάνει την εγγήγορη την οποία θα έπρεπε να έχει επιδείξει το προσωπικό της φυλακής.

Στις 21 Μαΐου ανακοινώθηκε στον τύπο η αυτοκτονία υπαλλήλου της φυλακής Χαλκίδας. Το περιστατικό δεν είναι μεμονωμένο δυστυχώς. Είχαμε ίδιο περιστατικό τον Αύγουστο του 2019 και σας είχα απευθύνει (22-8-2019) σχετική ερώτηση, η οποία περιλάμβανε συγκεκριμένο κρίσιμο ερώτημα, το οποίο δεν απαντήσατε και σας το θέτω στη συνέχεια εκ νέου.

Όπως έχω επισημάνει τους τελευταίους μήνες με σειρά κοινοβουλευτικών ερωτήσεων (Ενδεικτικά : Αρ. 986-30/9/29, 1369/21/10/2019, 282/5892-23/4/20), οι αυτοκτονίες κρατουμένων και βεβαίως οι δολοφονίες γεννούν μεγάλα ερωτηματικά για τις συνθήκες που συνεχίζουν να επικρατούν σήμερα στα καταστήματα κράτησης καθώς και για την ετοιμότητα της Πολιτείας να αντεπεξέλθει στην υποχρέωσή της να προστατεύει τη ζωή των εγκλείστων, ειδικά εν τω μέσω της πανδημίας, ενώ τίθεται εν αμφιβόλω η ασφάλεια τόσο των κρατουμένων όσο και των εργαζομένων σε αυτά.

Μόλις πριν από λίγες μέρες, στη με αριθ. πρωτ 6399/12-05-2020 ερώτησή μου με θέμα «καταγγελίες για εισαγωγή ναρκωτικών στις φυλακές από σωφρονιστικούς υπαλλήλους» σας ανέφερα ότι, μεταξύ άλλων η βία και η διαφθορά είναι χρόνια σοβαρά προβλήματα των φυλακών, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε πολλές άλλες χώρες. Επαναλαμβάνω ότι χρειάζονται σοβαρές και μακροπρόθεσμες πολιτικές, με σκοπό την ομαλή κοινωνική επανένταξη των κρατουμένων, η οποία πρέπει να ξεκινά μέσα από τη φυλακή. Γι'αυτό άλλωστε σας έθεσα και σχετικά ερωτήματα στα οποία περιμένω απάντηση.

Όπως επίσης ανέφερα στην εν λόγω ερώτηση, η παρατηρούμενη τον τελευταίο καιρό τροφοδότηση του τύπου με περιστατικά βίας και διαφθοράς στις ελληνικές φυλακές, εφόσον αυτά αληθεύουν (με τελευταίο την περίπτωση της φυλακής Νιγρίτας και τα «κελιά σουίτες», βλ. <https://www.tovima.gr/2020/05/23/>), αφενός σας υποχρεώνει να αναζητήσετε τυχόν πειθαρχικές ευθύνες υπαλλήλων, αφετέρου αναδεικνύει την παντελή έλλειψη ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού σχεδίου για το σωφρονιστικό σύστημα. Το σχέδιο αυτό δεν μπορεί βεβαίως να εξαντλείται σε ευρήματα μετά από αιφνιδιαστικούς ελέγχους σε κελιά που ανακοινώνετε σχεδόν καθημερινά, σε αλλαγή χωροθετήσεων φυλακών αλλά και σε αλλαγή «χρήσεων» φυλακών (πειθαρχικές φυλακές), όπως διαφαίνεται από διαρροές τον τελευταίο καιρό στον τύπο. Για το τελευταίο θα αναμείνω την επίσημη ενημέρωση.

Τέλος, η υπόθεση του περιφερόμενου, τον τελευταίο μήνα, από τον Κορυδαλλό στα Γρεβενά και ξανά πίσω φοιτητή - κρατουμένου Βασιλείου Δημάκη, ο οποίος μετά χιλίων κόπων και βασάνων επέστρεψε τελικά στον χώρο κράτησής του για να συνεχίσει ομαλά τις σπουδές του, αφήνει μεγάλα περιθώρια αμφιβολιών για τη σοβαρότητα του όλου χειρισμού της υπόθεσης εκ μέρους της υπεύθυνης Γενικής Γραμματέως Αντεγκληματικής Πολιτικής κυρίας Σοφίας Νικολάου. Το γεγονός ότι η υπόθεση αυτή προκάλεσε μεγάλη αίσθηση στην κοινή γνώμη ως σοβαρή περίπτωση προσβολής των δικαιωμάτων ενός κρατουμένου, δεν συμβιβάζεται με μία σωφρονιστική πολιτική που κινείται στους άξονες Ανθρωπισμός – Ασφάλεια – Επανένταξη που έχετε υιοθετήσει. Αντιθέτως, η εικόνα αυτή σε συνδυασμό με τα περιστατικά βίας και διαφθοράς που τακτικά διοχετεύονται στον τύπο τον τελευταίο καιρό ακόμη και από στελέχη του υπουργείου σας, συνθέτουν ένα παζλ δυσοίωνο για το μέλλον του σωφρονιστικού συστήματος στη χώρα μας.

Με δεδομένο ότι

- Είναι αυξημένη η υποχρέωση της Πολιτείας να προστατεύει την υγεία και τη ζωή των εγκλείστων και των υπαλλήλων
- Από έρευνες προκύπτει ότι είναι απαραίτητη η ψυχιατρική και ψυχολογική αξιολόγηση των εργαζόμενων στις φυλακές κατά την πρόσληψη και κατά την διάρκεια της υπηρεσίας τους προκειμένου να διασφαλιστεί, ότι διαθέτουν έναν ικανοποιητικό βαθμό ψυχικής σταθερότητας και ανθεκτικότητας.
- Είναι επιτακτική η ανάγκη πλήρους διερεύνησης του περιστατικού της δολοφονίας κρατουμένου και αναζήτησης τυχόν πειθαρχικών ευθυνών των υπαλλήλων της φυλακής Λάρισας, με όρους διαφάνειας και λογοδοσίας
- Απαιτείται η λήψη μέτρων, τα οποία η κυβέρνησή σας συνεχώς υπόσχεται, για την βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας στα καταστήματα κράτησης για κρατούμενους αλλά και εργαζομένους, με όρους δυναμικής ασφάλειας, κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα

- Για τα ζητήματα ομαλής κοινωνικής επανένταξης, σας έχω ήδη θέσει ερωτήματα στην πρόσφατη με αριθ. πρωτ. 6399/12-05-2020 ερώτησή μου

Ερωτάται ο Υπουργός

1. Ποιες οι συνθήκες του περιστατικού της δολοφονίας του κρατουμένου, τι είδους προσωπικό υπηρετούσε κατά την συγκεκριμένη βάρδια (αριθμός ανά ειδικότητα), πως βρέθηκε το μαχαίρι στα χέρια του εν λόγω κρατουμένου, πότε έγινε ο τελευταίος έλεγχος στον χώρο κράτησης του δράστη αλλά και η τελευταία αξιολόγησή του από τον ψυχίατρο ή ψυχολόγο της φυλακής αφού, όπως ισχυρίζεσθε, ήταν ιδιαιτέρως επικίνδυνος και μόλις 23 ετών; Υπάρχει ψυχίατρος ή ψυχολόγος στη φυλακή Λάρισας;
2. Συμμετείχε ο δράστης σε εκπαιδευτικά ή άλλα προγράμματα της φυλακής Λάρισας; Λειτουργούν τέτοια προγράμματα στη φυλακή και εάν ναι, ποιά;
3. Έχει διαταχθεί η αναζήτηση πειθαρχικών ευθυνών υπαλλήλων της φυλακής Λάρισας;
4. Εκτός από τα εισαγωγικά ψυχομετρικά τεστ στα οποία υποβάλλονται οι νεοδιορισθέντες σωφρονιστικοί υπάλληλοι, προτίθεστε να καθιερώσετε ψυχομετρικά τεστ ανά τακτά χρονικά διαστήματα;
5. Ποιό είναι το ολοκληρωμένο σχέδιό σας για τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την ασφάλεια στις φυλακές, με όρους δυναμικής ασφάλειας, δηλαδή με μέτρα πρόληψης, ορθολογικής κατανομής κρατουμένων, διοικητικής αναδιοργάνωσης και αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού και πώς μπορεί ένα τέτοιο σχέδιο, εφόσον υπάρχει, να εφαρμοστεί σε συνθήκες υπερπληθυσμού ;

Ο ερωτών βουλευτής

Γιώργος Καμίνης